საქართველოს პარლამენტის ბიბლიოთეკა

საქართველოს რესპუბლიკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. №46 (2419) ოთხშაბათი, 26 თებერვალი, 1997 წელი. ფასი 40 თეთრი, თბილისის გარეთ 45 თეთრი.

გვწერენ

თქვენს გულისხმიერების მეძედ გვაძლს

„წერილი მოგვაწოდეს თბილისელმა მოქალაქემა და ძალიან გეთხოვეს მისი გამოქვეყნება.

წერილს ადრესანი აჭარის ავტონომიის სამხარეო თავშჯობილობის ერთ-ერთ სოფელში ცხოვრობს. ასაკით ვეტერანია. ოჯახის შესახებ და მხოლოდ იმდენს ვამბობთ თავის ნებას, მიემართოთ თხოვნით ადგილობრივ ერთ-ერთ კომპეტენტურ, გეთხრათ მაგალითად ჩვენ ამ თბილისელი ოჯახის სახელით, რომელიც სახელ-პენსიას მიიღებს 1991-92 წლების ცნობით [illegible] ადგილს მიეწერა და ვინც [illegible] ეს ფაქტი ვიცით. ამ ფაქტის დადასტურებას ჩვენ ვაძლევთ [illegible] ვინც ამ ოჯახის [illegible] ფულად ნაწილს ითხოვს.

ფაქტია, რომ არა, 300-მდე თბილისელი ოჯახის შესაძლოა, თავი ვერ გაგვაწყვა და ამ აზრებს მათნე ვიზიარებთ. თქვენ თითქოსდა ოჯახის ოფიციალური ადრესი ხომ გაქვთ, ამიტომ ოჯახის ხელმძღვანელობა, რომელშიც ხასხათია 3 მილიონ 175000 რუბლი მოდგება.

პატეიცემით ღუზარალებულ თბილისელთა სახოგადოების კონტროლის კომისია.

ნათელა ჟორჟოლიანი, ჯულიეტა ლომთაძე, ნანა ჯაველიანი.

გვეხმაურებიან

ნათელა გოდერძიშ ბარ ცხრება

„საქართველოს რესპუბლიკის“ 1997 წლის 14 თებერვლის ნომერში (№ 36) დაბეჭდილმა ნაშრომმა გოდერძიშ ბარ ცხრება ეკუთვნის ჟურნალისტ ქორაქანელის ფსევდონიმს. ცნობილია, რომ ავტორი ამ ფსევდონიმით ხშირად ეხმაურება ქალაქის ცხოვრებაში მომხდარ ამა თუ იმ ფაქტს, ამიტომ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეს ნაშრომიც ამ ჟანრის ნაწარმოებად უნდა აღვიქვათ.

ავტორი ცდილობს ნათელი გახადოს, თუ რატომ ვერ ხერხდება ქალაქის ნაგვისგან დაცლა. ამ მიზნით ის ეხება ნაგვის გატანის ორგანიზაციულ საკითხებს, ნაგვის ურნების ნაკლებობას, ნაგვის გადაზიდვის ტექნიკურ პრობლემებს, ნაგვის გადამამუშავებელი ქარხნის არარსებობას და ა. შ. ეს ყველაფერი მართალია, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ნაგვის პრობლემა ამით ამოიწურება. ნაგვის პრობლემა ბევრად უფრო ღრმა და ფართოა, ვიდრე ეს ავტორს ეგონა. ნაგვის პრობლემა ჩვენი ცხოვრების ნაწილია, ჩვენი ყოფის ნაწილია, ჩვენი ცნობიერების ნაწილია. ნაგვის პრობლემა ჩვენი ეროვნული ხასიათის

საქართველოს რესპუბლიკა
№46. ოთხშაბათი, 26 თებერვალი, 1997 წელი

მე-3 ათასწლეულის კარიბჭესთან

როდიდან, საიდან მოვდივართ?

ქართული სახელმწიფოებრიობის ისტორიისათვის

ახლა ეროვნული ფარმაცევტიკის შენების ერთ-ერთი აქტუალური საკითხი ის არის, რომ ქართული ფარმაცევტული ბაზრის 90%-ზე მეტი უცხოური ფირმების ხელშია. ეს ნიშნავს, რომ ჩვენი ფარმაცევტული ბაზრის ძირითადი ნაწილი ეკონომიკურად სრულიად დამოუკიდებელია. ეს ნიშნავს, რომ ჩვენ ვერ ვიქონიებთ ეროვნული ფარმაცევტული პოლიტიკის გატარების ეფექტურ ბერკეტებს. ეს ნიშნავს, რომ ჩვენ ვერ ვიქონიებთ ეროვნული ფარმაცევტული ინდუსტრიის

საქართველოს რესპუბლიკა

№46. ოზნიგაბათი, 26 თებერვალი. 1997 წელი.

პიროვნება

„ერთგვარით რუსი ვარ, მაგრამ ჩემი სამშობლო საქართველოა“

ალექსეევი რანის ერა თუ ის მოსკოველი „პოლიტოლოგოსი“ მოგიკ მოაკეთა ბ.ელცინის – ირონია, ხალხთა ურთიერთგაგების პოლიტიკის ვდლაძნ მეცნიერ-ეთნოსი და პარლამენტის თავჯდომარის მოვამ ვეგნიას სახელე პარლამენტში მეეიდა ოფიციალურ ვიზიტით კოლეგ-გიური წერილი (თან ახლავს 1900-მდე ფურცლის ხელმოწერის ფაქსიმილეს), რომელთა ავგარები უმაყოფილებას გამოიძახებდნენ ნებისმიერ ქართველს, ვინც ოდესმე სწორედ ამ ტერიტორიაზე ყოფილა. ამ ხელმოწერების ავტორებს ისეთ ისტორიულ ტერმინებს ხმარობენ, როგორებიც არიან „ოკუპანტი“, „ანექსია“, „ტერიტორიული მთლიანობა“, „სუვერენიტეტი“ და ა.შ. ამ ტერმინების ხმარებას ისინი ისეთ ვითარებაში ახდენენ, როდესაც ქვეყანაში ომი მძვინვარებს, ეკონომიკა ნგრევის პირასაა მისული, ხალხი ნახევრად შიმშილობს, ხოლო ქვეყნის ხელისუფლება ამ ტერმინებს ხმარობს ისეთ ვითარებაში, როდესაც ქვეყანაში ნორმალური ცხოვრების ელემენტები ბრუნდება, ეკონომიკა ნელ-ნელა ფეხზე დგება, ხალხი ნორმალურ ცხოვრებას ეჩვევა, ხოლო ეს ტერმინები ისევ ის ტერმინებია, რომლებიც ომის დროს გამოიყენებოდა.

ამ ხელმოწერების ავტორებს ისეთი ტერმინები ხმარობენ, როგორებიც არიან „ტერიტორიული მთლიანობა“, „სუვერენიტეტი“, „ანექსია“, „ოკუპანტი“ და ა.შ. ამ ტერმინების ხმარება ისეთ ვითარებაში ხდება, როდესაც ქვეყანაში ომი აღარ მძვინვარებს, ეკონომიკა ნგრევის პირასაა მისული, ხალხი ნახევრად შიმშილობს, ხოლო ქვეყნის ხელისუფლება ამ ტერმინებს ხმარობს ისეთ ვითარებაში, როდესაც ქვეყანაში ნორმალური ცხოვრების ელემენტები ბრუნდება, ეკონომიკა ნელ-ნელა ფეხზე დგება, ხალხი ნორმალურ ცხოვრებას ეჩვევა და ომის ტერმინები ისევ ის ტერმინებია, რომლებიც ომის დროს გამოიყენებოდა.

ამ ხელმოწერების ავტორებს ისეთი ტერმინები ხმარობენ, როგორებიც არიან „ოკუპანტი“, „ანექსია“, „ტერიტორიული მთლიანობა“, „სუვერენიტე

საქართველოს რესპუბლიკა

№46 ოთხშაბათი, 25 ივნისი 2003 წელი

მოსკოვში წმინდა დანიელის მონასტრის წმინდა სამების გძარი, სადაც მიმღინარეობდა რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის სრული ეპარქიის მეთაური 140 ეპისკოპოსის მონაწილეობით.

ეკლესიამ განკვეთა

რუსულ მართლმადიდებელი ეკლესიის უზენაესმა კლერიკალურმა საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება, განკვეთოს მღვდელმყოფილი, ამჟამად მსჯავრდებული სამხობიროს დეპუტატი გლებ აკუნინი და ყოფილი მიტროპოლიტი ფილარეთი (მიხეილ დუდინენკო). აკუნინს სასულიერო წოდება ჩამოერთვა 1993 წელს რუსეთის პარლამენტის არჩევნებში მღვდლის მონაწილეობის აკრძალვის გამო. აკუნინის აზრით, ეს გადაწყვეტილება მიღებულ შეხსნობიერის დეპუტატ გლეხ აკუნინი და ყოფილი მიტროპოლიტი ფილარეთი (მიხეილ მართლმადიდებელი მღვდლები აშშ-თან თანამშრომლობენ. ფილარეთი, რომელსაც, სასულიერო წოდება 1992 წელს ჩამოერთვა, ამჟამად არის დამუქიდებული უცრანული მართლმადიდებელი ეკლესიის კეთილ ნაბაგრარიქოს პატრიარქი. სასულიერო კრებამ, რომელიც მოსკოვში გაიმართა, აღნიშნა, რომ ფილარეთის მოქმედება ეწინააღმდეგება ეკლესიის კანონებს და ღვთის მცნებებს.

განისჯებიან შემცირესოგანთა ენების კანონს

ბაქრში ეროვნული უმცირესობების საქმეთა უმაღლესი კომისარი მაქს ვან დერ სტოლი ბუდაპეშტში შეხვდა ეროვნების საგარეო საქმეთა სამინისტროს ექსპერტებს. ხვედრითი ენების ლიკვიდაციის შესახებ ევროპის საბჭოს ექსპერტების დასკვნა. კომისარმა მოუწოდა სლოვაკეთს მიიღოს კანონი ეროვნულ უმცირესობათა ენების შესახებ, რომელსაც სულ მცირეთხოვნის ხელებს. კოფიმა ამ კოდა ხმის წინაა ხელოვნების მცირეთა თხოვნით, მიელი ეს კანონი ჯერ არ არის ძალაში. ბაქრის ოფიციალურმა პირებმა განაცხადეს, რომ 3 მარტს ოფიციალურად მიიღებენ ამ კანონს და ამის შემდეგ ის ძალაში შევა. ამ კანონის ძალაში შესვლის შემდეგ ეროვნული უმცირესობების ენების გამოყენების სფეროები გაფართოვდება. ამჟამად ეს ენები ძირითადად ოჯახში გამოიყენება.

მუხეტიანელ დათვი არ ერწმის ციმბირულ ტყისმჭრელებს.

კანცეროგენებზე "ფიქციური" სიგარეტს ამოწმებდნენ...

კრიმინალი „ფილიპ მორისის" ცნობილი ლაბორატორიის ყოფილმა მეშვაბემ სასამართლოს წინაშე განაცხადა, რომ თავისი უფროსის განკარიცულებით ბანადგურად დოკუმენტები. მორფლებე ადასტურებდნენ სიგარეტების თამბაქოს კვამლში კანცეროგენულ ნივთიერებათა დიდ შემცველობას. როგორც ეიდან რამდენიმე მორეგანმა თქვა, ეს ინფორმაცია თამბაქოს კომპანიამ მხოლოდ პრაქტიკის თანამხმად, ტესტების დროს სგანდარტის მიცემა ქანცეროგენულ ნივთიერებათა ნაკლები ანტენით. ამ ინფორმაციას ფარმაცევტები და სხვა ექსპერტები ამტკიცებენ, რომ ეს ფილტრი ფარმაცევტული ხერხია, რომელიც ნიკოტინის დონეს ამცირებს, მაგრამ ნახშირჟანგის დონეს ზრდის. ამ ფილტრის გამოყენებით ადამიანი ნიკოტინის იმავე დოზას იღებს, რასაც ჩვეულებრივი სიგარეტის მოწევისას.

რუსეთის პარლამენტი გაყოფისკენ...

რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს თავის ბან შეხვედრაზე ამის ტელევიზიის წარმომადგენლებს მიმართა ორგანიზაციის ყოფილმა ხელმძღვანელმა ოლეგ ბოგდანოვმა. ამბობს, რომ ტელევიზიის ხელმძღვანელობა ფარულად ებრძვის ოპოზიციურ პარტიებს. ბოგდანოვის განცხადებით, ტელევიზიის ხელმძღვანელობა ხელოვნურად ქმნის ისეთ სიტუაციას, რომ ოპოზიციურ პარტიებს ხელი შეეშალოთ მონაწილეობა მიეღოთ დეკემბერში ჩასატარებელ საპარლამენტო არჩევნებში. ბოგდანოვის განცხადებით, ტელევიზიის ხელმძღვანელობა ხელოვნურად ქმნის ისეთ სიტუაციას, რომ ოპოზიციურ პარტიებს ხელი შეეშალოთ მონაწილეობა მიეღოთ დეკემბერში ჩასატარებელ საპარლამენტო არჩევნებში. ბოგდანოვის განცხადებით, ტელევიზიის ხელმძღვანელობა ხელოვნურად ქმნის ისეთ სიტუაციას, რომ ოპოზიციურ პარტიებს ხელი შეეშალოთ მონაწილეობა მიეღოთ დეკემბერში ჩასატარებელ საპარლამენტო არჩევნებში.

მკვლელობით აღმდგარნი

ისტორიამ იცის ბრაზალი მაგალითი იმისა, როდესაც, ერთი შეხედვით, გარდაცვლილი ადამიანები გაცოცხლებულან. მათგან ყველაზე ცნობილია პოეტ პეტრარკას შემთხვევა, რომელიც საკუთარ გასვენებამდე რამდენიმე საათით ადრე წამოდგა კუბიდან, რის შემდეგაც კიდევ 30 წელი-ნახევარ იცოცხლა, ხოლო თანამედროვეობიდან — ნიუიორკის საცხედრეში 1964 წელს მომხდარი ამბავი, როდესაც გაკვეთის დაწყებისას „ტეთი" გოს მოეიდა და ყელში სნეფი პათოლოგ-ანატომს, რომელსაც იქვე გაუსკდა გული. ჯერ კიდევ ამ ხანუთის დასაწყისში, ინგლისელმა მეცნიერებმა განხორციელებული კვლევის შედეგად გამოიტანეს დასკვნა, რომ მარტო ინგლისში ყოველწლიურად ცოცხლად მარხავენ დაახლოებით 2,5 ათას კაცს, მაგრამ მხოლოდ 60-იანი წლების დამლევს შეიქმნა ლონდონში პირველი პალატები, რომელიც დაწყვეტილი გულის სიტყვიერი ატტესტაციის საერთაშორისო ქალაქში ცოცხალი ლორნის ექსპერტის ალმაზნდა ცოცხალი ქალის შეიძლი.

ბასკეტბოლის პოლიციამ ბიღბაში დაპატიმრა ადეილობრივ სებარაგისთა ლიდერი კოლიოლ ჩელუსკინი და მისი თანამემწეები, რომლებიც ებმა-ს ორგანიზაციაში მუშაობ. მათ საქმეს მაღრიდის უზენაესი სასამართლო გაეცნობა.

ქურთთა პარლამენტი ბჭობს

ბრიუქსელში ორი კონფერენცია გაიმართა ე.წ. დეფინლს ქურთთა პარლამენტის, ე.წ. „ეროვნული ბიღეთი". თურქეთი, რომელიც ამტკიცებს, რომ პარლამენტი ქურთისგანის მუშათა სეპარატისტული პარტიის შექმნა, არაერთხის ცდილა თავიდან აეცილებინა ბიღეთის შეხვედრი. უკანასკნელი კრება 20 თებერვალს გაიმართა სათათბიროს გეოპოლიტიკის კომიტეტში, რომელსაც ესწრებოდნენ ჩუნეთის, საქართველოს, ევროპის, ბელგიის, საბერძნეთის და კვიპროსის წარმომადგენელი ქურთი დეპუტატები. „მიღეთი", აღნიშნეს ევროპელ ქურთებმა შეიმთა პარლამენტის განსრახული აქვს მოსკოვში შექმნას თავისი რადიოსადგური.

ძმა ძმაზე ნაკლები...

ბაბასეთის გუბერნატორმა ალექსი ლეტიდან (თავდაცვის საბჭოს ყოფილი მდივნის) ალექსანდრე ლებედის) ძმა) შინაგან საქმეთა სამინისტროს ადგილობრივი განყოფილების უფროსად დანიშნეს. ორგანიზაციის მეთაურმა ბორის ნემცოვმა განაცხადა, რომ ალექსანდრე ლებედი ამ თანამდებობაზე ნამოცით მთელი ხანგრძლივობის განმავლობაში ეფექტურად იმუშავებს. ალექსანდრე ლებედი ამ თანამდებობაზე ნამოცით მთელი ხანგრძლივობის განმავლობაში ეფექტურად იმუშავებს. ალექსანდრე ლებედი ამ თანამდებობაზე ნამოცით მთელი ხანგრძლივობის განმავლობაში ეფექტურად იმუშავებს.

ლიტვა: მიმდინარეობს რეგისტრაცია

ლიტვის 23 მარტის ადგილობრივ არჩევნებში რეგისტრირებულია 24 პარტიის 6432 წარმომადგენელი, რომლებიც პრეზიდენტის ასხაფენებენ 56 საქალაქო და რაიონული საბჭოს 1484 ადგილზე. ყველაზე მეტი კანდიდატი გამოიყვანეს მმრთველმა კონსერვატორებმა (1410); შემდეგ მოდის ქრისტიანი დემოკრატები (979), დემოკრატიული შუამთა პარტია (542), ცენტრის კავშირი (643) და სოციალ-დემოკრატები (613). ცენტრის პარტიამ უმეტეს საარჩევნო კომისიაში შეიტანა უღიას საარჩევნო ოლქის გამგეობის წევრობის კანდიდატი. ამ ოლქში ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული კაცი ლიგეიმა, ცენტრის პარტიის ქანდიდატი, გარემოს დამცველი ეკოლას ადამკუსი, ეინიანდა მას ორშიგი — ამერიკის და ლეტვის – მოქალაქეობა აქვს.

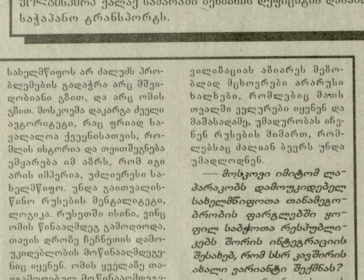

ელექტრიკის ქალაქ სამარაში ბენზინის ღუმელების დასაძლევად წარმაგებით იყენებენ საჭაპანის გრანსპორტს.

კავკასიის ტყვე

„რაბლის უნდა ვმონაწილეობდეთ ჩვენ ასეთ მასიებში? – ეთხოვლობენ ერთ ჯარისკაცები, რომლებსაც მონაწილეობა მიაღებინეს ჩეჩნეთის ომში.

ბარად – ადამიანები იარალს ამცველებენ ხოლმე, ხოლო მაზეგი და ხაბაბი პოლკოვნიკი დაპირისპირებისათვის, რომელიც შეიძლება ძალიანი ფორმებით გამოიხატოს, ყოველთვის მოამზადებია. ნუ დაეკვირდებით, რომ ამ დროს, როდესაც რუხეთმა თავისი ჯარები გაგზავნა ჩეჩნეთში, პრეზიდენტ ჯიარ ლუდვესა და მის ოპონენტს შორის მიმდინარეობს ბრძოლა გავლენის და რაკეგების გამოყენებით. მაგრამ, თუ რუხეთი შეცდომას დაუშვებენ – გამოსენენ ბურსეულობას ჩეჩნების მიმართ, ეს უკანასკნელნი უდავოდ კვლავ შეკავშირდებიან.

– მოსკოვი კვლავ აბრკოლებს ცდას, რომ ჩეჩნეთი რუსეთის ფედერაციის განუყოფელ ნაწილად უნდა დარჩეს. ჩეჩნები არ გადადიან თავიანთი დამოუკიდებლობის მოთხოვნას. შესაძლებელია კომპრომისი?

– ჯერჯერობით არ მონაწილ კომპრომისის არავითარი შესაძლებლობა. არჩეულების დღეს მხარეებმა დიამეტრულად საწინააღმდეგო განცხადებები გააკეთეს, მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს მოლაპარაკების ჩაშლას. თუმცა, მხარეთა პოზიციები მანც შეურიგებელია. ჩეჩნეთის ომის ერთ-ერთი პრობლემა ის არის, რომ რუსეთი ამჟამად ვერაფერ ვერ მოაგვარებს. ჩეჩნეთის ომის ეროვნული ასპექტი ძალიან ძლიერია. ჩეჩნებისათვის ეს ომი ეროვნული განთავისუფლების ომია. ამიტომ ჩეჩნეთის ომის ლიკვიდაცია ძალიან რთული საქმეა. ამ ომის ლიკვიდაციის ერთადერთი გზა ჩეჩნეთის ეროვნული ინტერესების გათვალისწინებაა. ეს კი ნიშნავს, რომ ჩეჩნეთი ფორმალურად რუსეთის ფედერაციის ნაწილად დარჩება, მაგრამ ფაქტობრივად დამოუკიდებელი სახელმწიფო იქნება.

– ჩეჩნეთის დამოუკიდებლობა რუსეთის ფედერაციის დაშლას ხომ არ გამოიწვევს?

– ეს საფრთხე შესაძლებელია. ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხებისათვის დამოუკიდებლობის იდეა, როგორც ომის პრობლემის გადაწყვეტა, ჯერჯერობით არ არის აქტუალური, მაგრამ იგი შეიძლება დაეკუთვნით მათ. კაბარდა, რომელსაც უკვე 150 წელზეა ეროვნული ცხოვრობენ კავკასიაში და ქმნიან ერთობ ბედნიერ ოჯახებს. ჩეჩნეთის ომის ეროვნული ასპექტი ძალიან ძლიერია. ჩეჩნებისათვის ეს ომი ეროვნული განთავისუფლების ომია. ამიტომ ჩეჩნეთის ომის ლიკვიდაცია ძალიან რთული საქმეა. ამ ომის ლიკვიდაციის ერთადერთი გზა ჩეჩნეთის ეროვნული ინტერესების გათვალისწინებაა. ეს კი ნიშნავს, რომ ჩეჩნეთი ფორმალურად რუსეთის ფედერაციის ნაწილად დარჩება, მაგრამ ფაქტობრივად დამოუკიდებელი სახელმწიფო იქნება.

– ჩეჩნეთის დამოუკიდებლობა რუსეთის ფედერაციის დაშლას ხომ არ გამოიწვევს?

– ეს საფრთხე შესაძლებელია. ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხებისათვის დამოუკიდებლობის იდეა, როგორც ომის პრობლემის გადაწყვეტა, ჯერჯერობით არ არის აქტუალური, მაგრამ იგი შეიძლება დაეკუთვნით მათ. კაბარდა, რომელსაც უკვე 150 წელზეა ეროვნული ცხოვრობენ კავკასიაში და ქმნიან ერთობ ბედნიერ ოჯახებს. ჩეჩნეთის ომის ეროვნული ასპექტი ძალიან ძლიერია. ჩეჩნებისათვის ეს ომი ეროვნული განთავისუფლების ომია. ამიტომ ჩეჩნეთის ომის ლიკვიდაცია ძალიან რთული საქმეა. ამ ომის ლიკვიდაციის ერთადერთი გზა ჩეჩნეთის ეროვნული ინტერესების გათვალისწინებაა. ეს კი ნიშნავს, რომ ჩეჩნეთი ფორმალურად რუსეთის ფედერაციის ნაწილად დარჩება, მაგრამ ფაქტობრივად დამოუკიდებელი სახელმწიფო იქნება.

პარალელი გორგაჩოვსა და დენ სიაოპინს შორის

ბაგდად „ფიგარო" პარალელს ავლებს მიხეილ გორბაჩოვსა და დენ სიაოპინს შორის. 1989 წელს ჩინეთის ლიდერმა დასავლეთში დაკარგა ავლორიტეტის ნაკლები ნაწილი ტიანანმენის მოედანზე ამბების დროს. მიუხედავად ამისა, იგი ისევ გორბაჩოვზე ბევრად პოპულარულია. ჩინელ ხელმძღვანელებს ეს ფაქტი ხშირად აიძულებთ ჩაიხედონ ისტორიის ფურცლებში. ჩინელ ხელმძღვანელებს ეს ფაქტი ხშირად აიძულებთ ჩაიხედონ ისტორიის ფურცლებში. ჩინელ ხელმძღვანელებს ეს ფაქტი ხშირად აიძულებთ ჩაიხედონ ისტორიის ფურცლებში.

სკანდალის ოქრო რანინის ნაპირებზე

დენ ანგარეხს ინვევს გამოფენა „ორი ხახეა ერთგაგიანი", რომელიც ბონის სამხატვრო გალერეაში გაიხსნა. ეგზპრეზენტის შეშვებას ესწრებოდა ასიოდე ადამიანი. მაგრამ, როდესაც ეს ადამიანები შეიმჩნიეს ტრანსპორტის ნაწილში, ისინი ამ ადამიანებით ავსებული ავტობუსის ნახვა ნახეს. ამ ადამიანებით ავსებული ავტობუსის ნახვა ნახეს. ამ ადამიანებით ავსებული ავტობუსის ნახვა ნახეს.

საღორის ნაცვლად - სამოთხეში

კონლანდიელ ვიოლეტ სანდერსი თავის ოთხფეხა ალსაშინელ პიმილერით ანებივრებს. ქალაქ ნიუშიმლის სპეციალისტებ ესსტაციაში იმ ბერ ტერიერებს ნამდვილი სამოთხე შეუქმნეს. ნიდერლანდს, რომელიც ასეთ „შეფუთ" პირობებში ასუქებს ნებისმიერ ცხოველს სამოთხე შეუქმნეს. ნიდერლანდს, რომელიც ასეთ „შეფუთ" პირობებში ასუქებს ნებისმიერ ცხოველს სამოთხე შეუქმნეს. ნიდერლანდს, რომელიც ასეთ „შეფუთ" პირობებში ასუქებს ნებისმიერ ცხოველს სამოთხე შეუქმნეს.

უსხრეთის ბაგდეპეშის, საიპენენოვის, საინფორმაციო ბეჭრო „ელდანა" და „ელანგა-ჟორნის" მასალების მიხედვით.

უძღვება

არჩილ მანდზელაძე.

ხიდი KÖPRÜ

საქართველოს რესპუბლიკა

ყოველთვიური დამატება № 1 (52)

ვინ მოყვარესა არ შეიბს,
იგი თავისა მტერია.
შოთა რუსთაველი

KİM DOSTUNU ARAMAZSA,
KENDİ CANINA
DÜŞMANDIR EVVEL.
Şota Rustaveli

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ძვირფასო მკითხველო!

ვეხებერა დაგვიგვიანდა. მაგრამ არა ჩვენი მიზეზით.

მიზეზი ის გახლავთ, რომ გაზეთის რედაქცია, მისი დამფუძნებელები ფინანსურ სიძნელეებს განიცდიდნენ.

ამ შეჭირვების ქამს დახმარების ხელი გამოგვიწოდეს „საქართველოს რესპუბლიკის" ჟურნალისტებმა, მათმა თაყვანმა არშამ სანებლიძემ.

ულრესი მადლობა მათ.

ამ უანგარო დახმარების შედეგად შეიქმნა კიდევ შესაძლებლობა, გვესაუბროთ საქართველო-თურქეთის მრავალმხრივი ურთიერთობების საკითხებზე, ხელი შეგვეწყოთ ამ ქვეყნების ხალხებს შორის კეთილმეზობლური ურთიერთობებისა და მეგობრობის დამკვიდრებას.

მაშ ასე, ჩვენ კიდევ თქვენთან ვართ.

„ხიდის" რედაქცია.

Değerli okurlarımız

Görüşmemiz gecikti, çünkü gazetemizin yazı kurulu, kuruculari parasal güçlükler yaşiyor.

Bu sıkışık anda dostlarımız "Sakartvelos Respublika" gazetesi ve onun yöneticisi Sayın Armaz Saneblidze bize kardeşçe yardım elini uzattılar. Çıkar gözetmeyen yardımları sayesinde biz yine sizinle görüşebiliriz. Gürcistan ile Türkiye arasındaki çok yönlü ilişkilerini konuşabiliriz, ülkelerimiz arasında iyi komşuluk ve dostluk ilişkilerini pekiştirmeğe yardımcı olabiliriz. Bunun için onlara çok teşekkür.

Işte böylece, biz şimdiden beri "Sakartvelos Respublika" gazetesinin ilavesi olarak yine görüşürüz.

Yine görüşmek üzere!

სახელდახელო ინტერვიუ

ჩვენმა კორესპონდენტმა რამდენიმე კითხვით მიმართა თურქეთის რესპუბლიკის ელჩს საქართველოში *თევფიქ უფუქ ოქიაუზს.*

ვიყოთ ოპტიმისტები

უპირველესად მოგესალმებით გაზეთ „ხიდის" რედაქციის სახელით. ნება მიბოძეთ რამდენიმე შეკითხვა მოგცეთ.

გმადლობთ, ბრძანეთ!

თქვენთვის რა თქმა უნდა ცნობილია, რომ ძალზე გაჭიანურდა აფხაზეთის საკითხის გადაწყვეტა, საქმე არ იძვრის. თქვენი აზრი ამ პრობლემის მოგვარებაზე.

ამთავითვე გეტყვით: თურქეთის ოფიციალური ხელისუფლების პოზიცია ამ საკითხში ნათელია: რესპუბლიკის პრეზიდენტმა, სხვა ხელმძღვანელებმა არაერთგზის განუცხადებიათ და ეს აღნუსხულია სამთავრობო დოკუმენტებში, რომ თურქეთი მხარს უჭერს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას და საზღვრების ხელშეუხებლობას აღმიაინს უფლებების საყოველთაოდ აღიარებული ჰუმანური პრინციპების დაცვის საფუძველზე პრობლემის დიალოგის გზით გადაჭრას. ამ პოზიციაზე თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობა მტკიცედ დგას.

გთხოვთ, რამდენიმე სიტყვა ბრძანოთ ნავთობსადენების მშენებლობის შესახებ.

ამ პრობლემას ორი ნაწილი აქვს. პირველი: აღრეული ნავთობის გრანსპორტირება. რამდენიმე პროექტის განხილვისას ჩვენ მხარი დავუჭირეთ საქართველოს წინადადებას, რაც თქვენთვის დიდად მომგებიანია. ამჟამად ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის ძალისხმევით მიმდინარეობს ხუფსის მილსადენის აღდგენისა და გერმინალის მშენებლობისათვის გამოყოფილი სამუშაოები, რომელიც ბაქოს ნავთობის გრანსპორტირებას მოემსახურება.

მეორე: ამჟამად განიხილება დიდი ნავთობსადენის პროექტი, რომელსაც ჩვენ მხარს ვუჭერთ. მას მსოფლიო ბანკი აფინანსებს. პროექტის მიხედვით, დიდი ნავთობი საქართველოსა და თურქეთის გაელით ხმელთაშუა ზღვასა და ევროპის ქვეყნებს მიწვდება. ალბათ ყველა ამ პროექტს დაუჭერს მხარს. მშენებლობა მალე უნდა დაიწყოს.

თქვენ კარგა ხანია თბილისში მოღვაწეობთ. რას გვეტყოდით საქართველოს პრესის შესახებ?

ახალს არაფერს ვიტყვი, თუ ალვნიშავ, რომ დემოკრატიულ სახელმწიფოში პრესა მეოთხე ხელისუფლებაა. მისი კრიტიკული გამოსვლები ხელს უწყობს ქვეყნის წინსვლას. რედაქციებს უდიდესი უფლებები აქვთ, ამასთან პასუხისმგებლობაც არ უნდა დაივიწყოს, სიმართლე უნდა წეროს და იშუამთს ისე, რომ არავის გაელენას არ განიცდიდნენ.

თურქეთში ყოველდღიური 8 დიდი ფორმატის გაზეთი გამოდის. ადგილობრივი მცირეფორმატიანი გაზეთები კი ბევრია. ეს კარგი ბაღანისია.

ჩემი აზრით, ქართული პრესა დღეს სწორ გზას ადგას, იკრძნობა რედაქციათა, წერილების ავტორთა აზრთა სხვადასხვაობა, პრობლემებისადმი თავისუფალი, შემოქმედებითი მიდგომა.

ერთსაც დავძენ: ჭეშმარიტი ჟურნალისტის კალამი უფრო ბასრია, ვიდრე ხმალი. ვუსურვებ ქართველ ჟურნალისტებს, რომ მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა ყოფილიყოს მათი უდმიეი თანაშგაერი. ამასვე ვუსურვებ გაზეთ „ხიდის" რედაქციას.

ესაუბრა
აბესალომ იმედაშვილი.

თურქეთის გაზეთებიდან

ფასიანი სამხედრო სამსახური

1997 წლის თებერვლიდან თურქეთში განსრახულია ფასიანი სამხედრო სამსახურის შემოღება *(თურქია, 09.01.97.)*.

ბიულენთ ეჯევითი მურშიდიზმის წინააღმდეგ ილაშქრებს

შემჩარხენე დემოკრატიული პარტიის ლიდერი ბიულენთ ეჯევითი სამოგადოებას მოუწოდებს, დაირაზმოს მურშიდების წინააღმდეგ (მურშიდი-შესლიმანთა რელიგიური მოძღვარი, რომელსაც მიურიდები ირჩევენ – მ.ს.) „ჩვენ ახალ ვაჭრობა უნდა დავიცვათ. სამოგადოებასა და სახელმწიფოში სხვადასხვა სენმა ისინა თავი. ბნელი ურთიერთობის ხლართებს მიღმა ჩვენს წინ დაგებულია რელიგიური ორდენებისა და სექტანტების სათანებები. ასპარეზზე გამოვიდნენ ცრუ შეიხები, მურშიდები, რომლებიც ილტვიან ხელისუფლებისაკენ და ამის შედეგად სიმდიდრისა და განცხრომისაკენ. ესენი ჯალერობას, ექიმობამთას, თვალთმაქცობას ახალებენ სასწაულად და თავიანთ მახეში იგდებენ ადამიანებს, მათ შორის სტუდენტებს", – აცხადებს ბიულენთ ეჯევითი. *(„ჯუმჰურიეთი", 09.01.97.)*.

მიზანი – 8 მილიონი

პრემიერ-მინისტრმა ერბაქანმა კონიაში თავის გამოსვლაში აღნიშნა, რომ კოალიციური მთავრობის შეთანხმებულ და ნაყოფიერ მუშაობაში დიდი წელილი შეაქვს ჭეშმარიტი გზის პარტიას. კეთილდღეობის პარტიის წევრთა რიცხვმა კი 4 მილიონს მიაღწია, და ამგვარად, პარტიის წევრთა რიცხვის მიხედვით მსოფლიოს უდიდესი პარტია გახდა. „ჩვენ დავისახეთ ახალი მიზანი: პარტიის წევრთა რიცხვმა უნდა მიაღწიოს 8 მილიონს. როდესაც ამას მივაღწევთ, არჩევნები საჭირო აღარ იქნება". – განაცხადა ერბაქანმა. პრემიერ-მინისტრად დანიშვნის შემდეგ ერბაქანი შეხვედრ ეწვია კონიას, რითაც ხაში გაუსვა კონიის მნიშვნელობას ისლამის ისტორიაში *(ჯუმჰურიეთი, 13.01.97.)*.

კარადაი კვიპროსს ეწვია

გენერალური შტაბის უფროსი ისმაილ ჰაკკი კარადაი, როგორც ჩრდილოეთ კვიპროსის თურქული რესპუბლიკის პრეზიდენტის ლენეთამის სტუმარი, კვიპროსს ეწვია. კითხვებე, მოეწყობა თუ არა კვიპროსზე საუღაო ან სახმელეთო სამხედრო ბაზები, კარადაიმ უპასუხა: „კვიპროსის უსაფრთხოებისათვის რაც საჭირო იქნება, ყველაფერს გავაკეთებთ, ამაში ეჭვი არავის არ უნდა შეეპაროს" *(ჯუმჰურიეთი, 15.01.97.)*.

გენერალი ისმაილ კარაბაი და თანაზ ჩილერი.

ჭეშმარიტი გზის პარტიის რეაქცია

ბრიგაღლის გენერალმა დღერუ სილაჰ ჩიოლუმ ათათურქის ძეგლი დაღგა. ეს ფაქტი კეთილდღეობის პარტიის წევრმა – მინისტრმა ნეჯათი ჩელიქმა ძალადობად მოსთალა, რასაც ქეშმარიტი გზის პარტიის მბიფრი რეაქცია მოჰყვა..„მხოლოდ არმია დაეურწა, სადაც უწესრიგობა არ შეეგებანა. არმია ჩვენი თვალისჩინია, ნურავინ შეეცდება, რაიმე ავნოს არმიას", – განაცხადა მრეწველობის მინისტრმა ერეემა *(„ჯუმჰურიეთი", 13.01.97.)*.

მთავრობის სასახლეში პრემიერ – მინისტრის მიერ გამართულმა ხსნილის სერობამ აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია

პრემიერ-მინისტრმა ერბაქანმა რესპუბლიკის ისტორიაში სათავე დაუდო პრინციპულ სიახლეს. რელიგიური ორდენებისა და ისლამური მრეწველი ლიდერებისათვის მთავრობის სასახლეში გამართა ხსნილის სერობა (რამაზანის თვეში მუსულმანები დღისით მარხულობენ, მათ ეკრძალებათ ჭამა, სიგარეტის, მშიმ ჩასელის შემდეგ, იწყება ხსნილი. დროს, როცა მუსულმანებისათვის ნებადართულია ჭამა, ეწოდება იფთარი-ხსნილი, გახსნილება-მ.ს.).

მემარცხენე დემოკრატიული პარტიის ლიდერმა ბიულენთ ეჯევითმა განაცხადა, რომ კეთილდღეობის პარტიის ლიდერი მფარველობს რელიგიურ ორდენებს. „იმ დროს, როდესაც რელიგიური ორდენების საკითხი სერიოზული კრიგიკის საგნად იქცა, პრემიერ-მინისტრის მოქმედება მთლად სწორი არ არის", – განაცხადა ბ. ეჯევითმა.

სახალხო-რესპუბლიკური პარტიის გენერალურმა მდივანმა ადნან ქსიქანმა

(დასასრული მე –6 გვ.)

Gürcistan Cumhurbaşkanından Başsağlığı

Gürcistan'ın Ankara Büyükelçisi, tanınmış bilgin ve türkolog Nodar Komahidze'nin vefatı silinmez bir acıdır. N. Komahidze'nin vefatı münasebetiyle ailesine başsağlığı dilerim.

Eduard Şevardnadze

Türkiye Cumhurbaşkanından başsağlığı

1 şubat'ta Türkiye Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel Gürcistan Cumhurbaşkanı Eduard Şevardnadze ile telefonla konuştu.

Sayın Süleyman Demirel Sayın Eduard Şevardnadze'ye ve bütün Gürcü halkına Türkiye ile Gürcistan arasında iyi komşuluk ilişkilerinin oluşturulmasına büyük bir katkıda bulunmuş Gürcistan'ın ilk Ankara Büyükelçisi Nodar Komahidze'nin vefatı münasebetiyle buşsağlığı diledi.

Sayın Süleymen Demirel Gürcistan Cumhurbaşkanından başsağlığını Nodar Komahidze'nın ailesine iletmesini rica etti.

დამფუძნებლები:
ე. შევარდნაძის ფონდი
„დემოკრატია და ალორძინება",
საქართველო-თურქეთის საქმიანი
ურთიერთობის ასოციაცია,
შურნალ-გაზეთების გამომცემლობა
„სამშობლო"

GAZETENİN KURUCULARI:
E. ŞEVARDNADZE'NİN "DEMOKRASİ VE KALKINMA FONU, GÜRCİSTAN - TÜRKİYE İŞBİRLİK KONSEYİ DERGİ VE GAZETELERİN "SAMŞOBLO" YAYINEVİ

ვიტ „ჯორჯია“ მოქმედებს

„ჩვენ გვინდა სიახლენი დავნერგოთ ვეტერინარიაში და ვილონოთ ყველაფერი, რაც ამ დარგისთვის საჭირო და აუცილებელია“ — ამბობს ჩვენი სტუმარი კორპორაცია „ვიტ ჯორჯიას“ პრეზიდენტი გურამ რუხაძე.

თბილისში ოცამდე სპეციალიზებული ზოოვეტერინარული მაღაზიაა. მათ მუშაობას ხელმძღვანელობს ვეტერინარული კორპორაცია — „ვიტ ჯორჯია“, რომლის პრეზიდენტია ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ნიუ-იორკის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, ბატონი გურამ რუხაძე. ბატონმა გურამმა ჯერ კიდევ 1987 წელს შემოიკრიბა თანამოაზრეთა ჯგუფი და ჩამოაყალიბა საწარმო, რომელმაც შინაური და სასოფლო-სამეურნეო ცხოველებისთვის ვაქცინების დამზადება დაიწყო. საწარმო დროთა განმავლობაში გაიზარდა, მტკიცე საიმედო და პოპულარული გახდა, მისი არეალი საქართველოს ფარგლებს გასცდა.

კორპორაციის საქმიანობის შესახებ გვესაუბრება მისი თავკაცი გურამ რუხაძე:

— როდის შეიქმნა კორპორაცია „ვიტ ჯორჯია“ და რას საქმიანობს იგი?

– კორპორაცია „ვიტ ჯორჯია“ 1987 წელს შეიქმნა. მესამე წელია, რაც იგი ვეტერინარულ კორპორაციად ჩამოყალიბდა.

ჩვენი მუშაობის ძირითადი მიმართულება ქვეყნის მთლიანად ვეტერინარული პრეპარატებით. როდესაც საბოლოოდ ბიზნესის ხელში გადავიდა, წამლების შემოგანა ორგანიზებულად აღარ სერხდებოდა. რაიმე უნდა გვეღონა. ყველაფერი ჩვენმა კორპორაციამ ითავა, რომელმაც საქმიანი ურთიერთობა დაამყარა თურქეთის შესაბამის ფირმასთან. გაერთიანებამ მოკლე ხანში დიდი საყოველთაო პატივისცემა დაიმსახურა და საკმაოდ კარგი იმიჯი შეიქმნა. ახლა ოცამდე უცხოეთის კომპანიის ექსკლუზიური გამსაწილებელი ვართ, რაც იმის დასტურია, რომ კომპანიები ვეენდობიან, ჩვენც ვამართლებთ მათ ნდობას. ჩვენი ბიზნესი ყოდვაგაყიდვა როდია, ჩვენი ამოცანაა ფართოდ დავნერგოთ ახალი, ეფექტიო ველაფერი, რაც ქვეყნისთვის საჭირო და აუცილებელია. ამიგომ შემოგანილ პრეპარატებს მკაცრად ვარჩევთ. ამასთან, რაც მთავარია, მხოლოდ დისტრიბუტორობით არ შემოვიფარგლებით, გვაქვს საწარმო, სადაც ვამზადებთ საკვებ დანამატებს. მომავლისთვის გათვალისწინებულია პრეპარატების ადგილზე წარმოება.

ჩვენი საქმიანობით სახელმწიფო სტრუქტურებიც დაინტერესდნენ. მათი დაკვეთით შემოვიგანეთ საჭირო რაოდენობით ცოფის საწინააღმდეგო ვაქცინა, ხოლო როცა ქვეყანაში ციმბირული წყლულების გაჩენა დაიწყო, ჩვენ საკუთარი სახსრებით სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკიდან შემოვიგანეთ 300 000-მდე დოზა ვაქცინა და პრობლემა თითქმის მთლიანად გადავჭერით.

— რა ფასებში იყიდება თქვენს მიერ შემოტანილი პროდუქცია, კონკურენტულად, შინაური ცხოველების საკვები?

– ბეერად ხელმისაწვდომ ფასებში. ამასთან მას გარკვეული უპირატესობებიც გააჩნია.

ჩვენ პირველები ვართ, ვინც შინაური ცხოველების საკვები შემოვიგანა საქართველოში და იგი საკმაოდ ხელმისაწვდომი იყო. ეს სამი წლის წინათ მოხდა.

მინდა გაეხსნესო ერთი პატარა ეპიზოდი. საკვების შემოგანის დაწყებიდან ერთი წლის განმავლობაში არანაირი შეფერხებები არ გვქონია. შემდეგ კი, ერთი თვის განმავლობაში, გარკვეული პრობლემების გამო, საკვები ვერ შემოვიგანეთ. უნდა გვნახათ ხალხის აღშფოთება — ისინი მაღაზიაში შემოდიოდნენ და საკვებს მოითხოვდნენ. უბრალოდ, მათ ვერ წარმოედგინათ სხვა საკვებით თევზისთი ოთხფეხა შეგობრების კვება. ხალხი დარწმუნდა, რომ გაცილებით ეკონომიური, სასარგებლო და შედეგიანია ჩვენი პროდუქცია ვიდრე ბაზარში ნაყიდი ხორცი ან ნასუფრალი. ამ საქმეს თუ აჭმევთ, ძალლს დამაგებით ვიგამანების თუ ინფექციების შიცემა აღარ საჭიროება.

— უცხოეთის რომელ ქვეყნებთან საქმიანობთ, ვინ არის საკვების ძირითადი მომწოდებელი?

– ძირითადად ესაქმიანობთ ყოფილი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკებთან, დასავლეთ ევროპის მრავალ ქვეყანასთან, თურქეთთან, ამერიკის შეერთებულ შტატებთან. სულ ახლახან უდიდეს ამერიკულ ფირმა „პფაიზერს“ მოველაპარაკეთ, რომელიც მეტად სოლიდური ფირმაა. მისი საქონელბრუნვა ვეტერინარიაში, მილიარდი დოლარია. ახლა ჩვენ მათ ოფიციალურ წარმომადგენლად ვიითვლებით მთელ ამიერკავკასიაში. ეს კიდევ ერთი წინგადადგმული დიდი ნაბიჯია არა მარტო ბიზნესის თვალსაზრისით, არამედ იმითაც, რომ დავეუფასეს და გვენდნენ.

— ბატონო გურამ, ორიოდე სიტყვა იქნებ თქვენი კომპანიის საქველმოქმედო საქმიანობაზეც გვითხრათ?

– ვეხმარებით მოოვეტერინარულ ინსტიტუტს. გასულ წელს დიდელის საწვავი ვუყიდეთ, რამაც მთლიანად გადაჭრა კიდეც ტრანსპორტის პრობლემა.

შეძლებისდაგვარად ვეხმარებით სპორტული ასპარეზიდან გასულ ფეხბურთელებს.

როცა ჩვენს ქვეყანაში ცოფმა იმძლავრა და ვეტერინარულ სამსახურს გაუჭირდა, ჩვენ უფასოდ გადავეცით ვაქცინები. მომავალშიც ბევრს გავაკეთებთ ამ მიმართულებით, რამეთუ ცოფის პრობლემა საერთო პრობლემაა და არა კომერციული.

ჩამოვაყალიბეთ საქართველოს ძაღლების მოყვარულთა საზოგადოება, რომელიც არაკომერციული ორგანიზაციაა და მის ძირითად მიზანს ძაღლების მოყვარულთა გაერთიანება და მათი უფლებების დაცვა წარმოადგენს. ყველას, ვისაც ძაღლი ჰყავს, უფლება აქვს, გაერთიანდეს ამ საზოგადოებაში. მისი წევრობა კი უფასო კინოლოგიური კონსულტაციების საშუალებას იძლევა. აღნიშნულ საზოგადოებაში გაერთიანებულია გამოცდილი კინოლოგები, ვეტერინარი ექიმები, დეტალოლები და 2000-მე მეტი ცხოველთა მოყვარული.

უნდა მოგახსენოთ ისიც, რომ ჩვენს საეციალიზებულ მაღაზიებში მყოფელები უფასოდ ლებულობენ სრულ ინფორმაციას და რჩევა-დარიგებას მათთვის საჭირო ყველა საკითხზე, რაც ცხოველებს შეეხება.

მომავალში ჩვენ კიდევ უფრო მეტ ყურადღებას მივაქცევთ ქველმოქმედებას, რამეთუ იგი ჩვენი საქმიანობის ერთ-ერთი ძირითადი შემადგენელ საწილად მიგვაჩნია.

ესაუბრა

ოთარ დოლიძე.

თურქეთის გაზეთებიდან

(დასასრული)

კი თურქეთის პარლამენტის პრეზიდიუმში შეიგანა შეკითხვა, თუ ვინ გაიღო ვახშმის ხარჯები, სახელმწიფომ თუ პირადად პრემიერ-მინისტრმა.

დედასამშობლოს პარტიამ მთავრობის სასახლეში გამართული ვახშამი ბუნებრივ მოვლენად მიიჩნია.

როგორც აღნიშნავენ, ვახშამზე დაიცვეს მუსლიმ გუნდური (მუსლიმ გუნდში არის აჯმენდილთა სექტის ლიდერი, რომელსაც ბრალად ედება ყურანის კურსების მასწავლებელი ქალის – ნილგუნ თოქლუს გაუპატიურება – მ.ბ.) ერბაქანმა გუნდუზისა და 24 წლის ქალიშვილის ფადიმე შაჰინის დაპატიმრება შეთქმულებად შეაფასა, უმეშროება კი გაკიცხა „სუსურლუკის“ საქმის მიზეზთა ბისათვის.

(„ჯუმჰურიეთი“ და სხვა გაზეთები, 13.01.97.).

თურქეთის საავტომობილო მრეწველობისათვის გასული წელი ცუდი გამოდგა

აღგილმრივი საავტომობილო წარმოება დამსურუქდა. ავტომობილების აღგილობრივი მწარმოებლების აზრით, გასული წელი ცუდი გამოდგა. მაშინ, როდესაც საბაჟო კავშირის შეგაელების შედეგად იმპორტული ავტომობილების გაყიდვაში ბუმია, აღგილობრივი წარმოების ავტომობილების გამოშვება და გაყიდვა შემცირდა.

1996 წელს ავტომობილთა გაყიდვა 10,6 პროცენტით გაიზარდა, საბოლოოდ გაყიდულ ავტომობილთა რიცხვმა 239 ათას 716-ს მიაღწია. ეს მაგება ძირითადად მოხდა იმპორტული ავტომობილების სარგებე, რომელთა ფასმა აიწია. *(„ჯუმჰურიეთი“, 13.01.97.).*

თურქულიდან თარგმნა

მურმან ბელთაძემ.

GÜRCİSTAN GAZETELERİNDEN

Maaş zammı

Gürcistan Cumhurbaşkanının emriyle 15.9.1996'dan beri Gürcistan Bilimler Akademisi üyeleri ayda 170 lari, muhabir üyeleri ise, 100 lari alacaklar.

Türk polisi haber veriyor

Trabzon polisinin verilerine göre son 5 yıl içinde bu şehirde yabancı vatandaşların işledikleri suçların % 50'si Gürcistan vatandaşlarına düşüyor. Geçenlerde Artvin'de kanunsuz 29 av tufeği fişeklerle Türkiye'ye sokan iki Gürcistan vatandaşını tutukladılar, İstanbul'da ise Türk vatandaştan 1 milyon 650 bin Amerikan doları zorbalıkla almak ve kendine maletmek suçundan altı kişili grupu göz altına aldılar.

Gürcüce Okuma-Yazma Kitabı

DEDA ENA

დედა ენა

HAZIRLAYANLAR

Fahrettin ÇİLOĞLU-Rüya ÖZKALKAN

გამოვიდა სტამბოლში 1995წელს

რ r

არემი

ა - რე - მი

არემი ხარი ფერმა არა რუ გარგარა

geyik zil çiftlik iki (sayı) su .irki kayısı

ძროხა ძოვს თეთრი ერთი რეკავს

inek otluyor beyaz bir (sayı) (zili) çalıyor

რ არემი

ეს არემი. არემი ძოძაა. ეს რუ. ეს გარგარაა. ორი გარგარის ხე. ოთხი არემი. თეთრი ძროხა ძოვს. ფერმაში ასი ძროხაა. ერთი ძროხა კაკოხია. გოგო ხარს რეკავს.

Gürcüce karşılıklarını yazınız:

Geyik dağdadır. ..... İki kayısı ağacı. ..... Beyaz inek otluyor. ..... Givi zili çalıyor. ..... Çiftlikte yüz inek var. .....

ჩ ç

კამეჩი

კა - მე - ჩი

კამეჩი ჩაი ჩემი ჩარჩო

manda çay benim sıpa

ჩარჩო სურათი ჩასვა ჩაის

çerçeve resim yerleştirdi, koydu içiyor

ჩ კამეჩი

ეს კამეჩი. ეს ჩაი. კამეჩი შავია. გოგო ჩაის სვამს. ეს კამეჩი ჩემი ძმისაა. ბაზაზე სურათი ჩარჩოში ჩასვა.

Gürcüce karşılıklarını yazınız:

Zaza resmi çerçeveye yerleştirdi. .... Givi çay içiyor. .... Manda siyahtır. .... Bu manda benim kardeşimindir. ....

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პირველმა მსოფლიო ომის პერიოდში ი. ჯავახიშვილი ომსშორისი წყაროებისა და ლიტერატურის შეკრების ხოხოდა ყველას, ვისაც ხმაურალებრივი სამხედრო, პარგიული, სამეცნიერო თუ სახელმწიფოებრივი მოღვაწეობით (მაგ. პ. სურგულაძე, გ. კერესელიძე, პ. კალანდაძე, გ. ეგნატაული, ვ. დამბაშიძე, ა. ჩხენკელი, ი. ყიფშიძე და სხვ.) ხელი მიუწვდებოდათ ამ სასარგებლო საქმეზე.

ქართული უნივერსიტეტის დაფუძნებისთანავე დაიწყო თურქული ენის ლექტორის მოწვევის, უნივერსიტეტს ბიბლიოთეკისთვის საქართველოს შესახებ აღმოსავლური ლიტერატურის შეგროვებისა და სხვა მნიშვნელოვანი ამოცანა.

ამ დიდ საქმეში ბაგონი იყავე ჯავახიშვილის ერთ-ერთი საიმედო დასაყრდენი გახდა ცნობილი ექიმი და საზოგადო მოღვაწე. საქართველოს დამოუკიდებლობის მოპოვებისა და შემდეგ მისი განმტკიცებისათვის აქტიური მებრძოლი, დიპლომატი ვახტანგ ღამბაშიძე.

ჯერ კიდევ დამოუკიდებლობის გამოცხადებამდე, 1918 წლის 22 თებერვალს ვ. დამბაშიძე გრაპიმონში სამშვიდობო კონფერენციაზე მიწვეულ.

შემდეგ იგი კონსტანტინოპოლს გაემგზავრა საგანგებო მისიით.

ბაგონი ვახტანგი ცდილობდა ქართული უნივერსიტეტის წიგნსაცავისათვის უცხოეთში აღმოსავლური ლიტერატურა შეერჩია, გამოეცხა კარგი ლექტორებიც და საშობაოდ მყარ ნაღდაგზე დაეყენებინა ქართულ უნივერსიტეტში აღმოსავლური ფაკულტეტის ჩამოყალიბება.

ამაზე მეტყველებს ი. ჯავახიშვილისადმი 1918 წლის აგვისტოში კონსტანტინოპოლიდან გამოგზავნილი მისი წერილები. ამ დოკუმენტებს ერთობ აქ შერჩეული ლიტერატურის ნუსხაც.

საინტერესოა, რომ ვ. დამბაშიძე თურქული ენის ლექტორად ი. ჯავახიშვილთან ზია აბაშიძეს, ხოლო არაბულის ლექტორად სკენდერ ცივაძეს შუამდგომლობდა.

ი. ჯავახიშვილმა ჯერონვად გათვალისწინა შეკობრის რჩევა. აღმოსავლური და სხვა ლიტერატურის მისგან გამოგზავნილი სია სამეცნიერო საბჭოს გააცნო და საჭირო ღონისძიებანი შეიმუშავა დასახლებული წიგნების შესაძენად. ყურადღებით მოეკიდა იგი არაბულისა და თურქული ენის ლექტორთა მოწვევის საქმესაც. უფრო ვიდრე თვით იქნე ჯავახიშვილი გაემგზავრა კონსტანტინოპოლს და იქ ფრიად სასარგებლოდ იმუშავა.

აქ დაბეჭდილი ვ. დამბაშიძის წერილი დაცულია ივ. ჯავახიშვილის ფონდში (№ 2298). დოკუმენტს გამოგზავნილი წიგნების ნუსხა აღარ ახლავს, რადგან იგი ცალკე იყო აღნუსხული. წიგნების ეს ნუსხა ი. ჯავახიშვილს სამეცნიერო საბჭოზე მოსხენებისას და სხვა დროსაც გამოუყენებია.

ვ. დამბაშიძის წერილით ვეცნობით თბილისის უნივერსიტეტის საფუძველის განმგეცებაზე წრუნის საგულისხმო ფაქტებს.

იგივე დოკუმენტი მნიშვნელოვანია ქართული დიპლომატიის ისტორიისათვის, რადგან მასში აღწერილია დამოუკიდებელ საქართველოს საგარეო ურთიერთობის უწყების მუშაობის ზოგი დეტალი, კონსტანტინეპოლელ „ელჩებთან“ სულ ღე-ღეზე ელის კონფერენციას, თორემ ამდენ ხანს რომ გაეგზავნა აქელას, კიდეც მოეველოდით წემოსხენებულ ადგილებს. ღლეს გაეგზავნა სწორედ შვიდი კვირა, რაც აქა ვართ და ამდენმა დრომ უკვე უშველებელ ნაგვიარა. თანაც სხვა მეგობრებიც და რამე მუშაობა ძნელია, მით უფრო, რომ დღეურ ლონდინში დაილია ეს ამოდენა ხანი.

ვანდას საერთოდ უკეთესობა დაეტყო, მაგრამ ხელს მაინც ვერა ხმარობს. ახე რომ, თუ შეეცარნას წასვლა გაეგიძლებლა, ბერლინამდე მაინც უნდა ნაეღეთ ექიმების სანახავად და ავადმყოფობის გამოსარკვევად.

თავი შეგაწუხეთ კვრძო ამბით. ბმული და ვერ მოვახერხე ნახვა. ვიცი, რომ ჩვენი უნივერსიტეტის სორჩი წიგნსაცავისათვის ყველაფერი გამოსადეგი მასალა იქნება, მით უფრო, ორიც რომ იყოს ერთი და იგივე თხზულება არ ნაითვლება ზედმეტად, როდესაც მაგოდენი მსმენელი ჰყავს უნივერსიტეტს. მართალია, ცოტა ძვირია ზოგი წიგნი, მაგრამ ეს ქალალდის ფულის ბრალია. თუ ვიგულისხმებთ, ჩვენი უნივერსიტეტის ნაშდვილ ნაჭირაობას და წიგნების შეძენის აუცილებლობას ეხლაკე, სანამ ომი გათავდებოდეს, მაშინ ამ ხარჯებსაც არ უნდა დავენიდოთ, მით უფრო, რომ ასე მალე ფასი ვერ დაკარგება და კიდევ დიდ ხანს დარჩება თქვენ – ხომ კარგი, თუ არა და ვეგი „ვეფხისტყაოსანი“ ძვლისო. შეიძლება ზოგი რამ შეგრადაც ფასობდეს, მაგრამ ერთი მეორეზე მითველით – მაინც იაფად გამოვიდეს. ბევრია ისეთი თხზულება, რომელიც აღარსად მოიპოვება და თუ ეხლა არ მოეპოვეთ, შერე სულ ვეღარ ვიშოვით...

გადააღეთ თვალი ამ სიას, და თუ ღირდეს ეს წიგნები ამ ფასად, უმეტესი ნაწილი გამოსადეგი იყოს, მაშინ ტელეგრამით მაცნობეთ, თქვენი დასტური ორი სიტყვით: „იყიდეთ“ ან „ძვირია“. ეს უკანასკნელი პასუხი იმისათვის მჭირდება, რომ ერთი სამუალება მაქვს ნაგულისხმევი: თუ უნივერსიტეტისათვის სასურველია ამ მასალის შეძენა, მაგრამ სიძვირის გამო ძნელი გასაბედი იქნება, მე მაინც ვიყიდი და ნაწილს ხარჯებისას მეგობრებსა და ნაცნობებში ხელის მოწერით ავინაზღაურებთ. თუ კიდევ რამე გჭირდებათ, მაცნობეთ სია. ამ წერილის მიღების შემდეგ 4-5 ღღეში ეგება ფასდედან წამოვიდეს სომხების მიკრიკი და მას გამოაგანეთ. მეგობას ეცოდინება მისი გამოსვლის ღღე ანდა ს. ახულეღიანს საგარეო საქმეთა სამინისტროში. ნ. რამიშვილს რომ უთხრათ, ეგება ფულის გამოგზავნაც მოახერხოს ამ წიგნების სასყიდლად, თუ არა და შეიძლება მერე მოეწყოს ეისმე ხელით გამოგზავნა. თუ გრიგოლ შგალობლიშვილი წამოვა აქეთკენ, შეიძლება მასაც გამოაგანოთ. იმისი წამოსვლაც მეგობას ეცოდინება. ვეღე!

ფული უნდა იყოს „რომანოვების“.

კიდევ გულითადი სალამი ყველას!

თქვენი ერთგული ვახტანგ ღამბაშიძე.

2. დიდ პატივცემულო ბაგონო ივანე!

ღამბაშიძეს გრძელ წერილში მომეთავისებია.

აქ არის ერთი ხოჯა, სასულიერო უმაღლესი სასწავლებელი აქეს გათავებული. აჭარელია და ქართულიც კარგად იცის. ჩვენსკენ უნდა წამოსვლა. თუ ცოტაძის თბილისს გადაყვანა არ ხერხდება, ეგება ეს ბატონიანათ არაბული ენის მასწავლებლად... თუ რასმეს გარდაწყვეტ ამის შესახებ, ვთხოვეთ მაცნობოთ!

თურქულის შესახებ ეგება შია აბაშიძე გამოგაგზავნეთ!

მაქედ ბეგს კი ანუხა ჩვენი წასწარმეტყველება!

თქვენი ვ. ღამბაშიძე.

ისტორიის ფურცლები

გასულ წელს ქართველმა ხალხმა გამორჩეულად აღნიშნა თბილისის უნივერსიტეტის ერთ-ერთი დამაარსებლის, გამოჩენილი მეცნიერ-ისტორიკოსისა და საზოგადო მოღვაწის, დიდი ივანე ჯავახიშვილის 120 წლის იუბილე. ბაგონი ივანე იმთავითვე ცდილობდა თბილისის უნივერსიტეტში შეექმნა აღმოსავლეთმცოდნეობის ცენტრი, დიდი სამეცნიერო ბიბლიოთეკა და მოეწიღა თვალსაჩინო სპეციალისტები.

გთავაზობთ 1918 წელს ოსმალეთიდან გამოგზავნილ ვ. ღამბაშიძის წერილს, რომელიც მოგვაწოდა და კომენტარები დაურთო პროფესორმა ფრიდონ სიხარულიძემ.

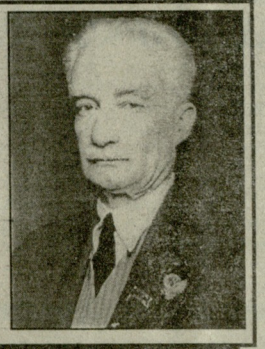

წერილი ოსმალეთიდან

სტამბოლში მიღებული ქართული მასალის მოღვაწეობა-განწყობილება, დახასიათებულია ქართული კულტურის მოღვაწენი, პარგიის ლიდერები...

ფრიდონ სიხარულიძე,
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

ღიდად პატივცემულო ბაბონო ივანე!

გულითად სალამს გიძღვნით მეც და ვახლდე და პატივისცემით მოგაკითხავთ თქვენც და ქალბატონ სტამბიასაც ბავშვებითურთ.

როგორც მოგეხსენებათ, კონფერენცია ჯერაც არ დაწყებულა და ვინ იცის, დაიწყება თუ არა? ვერაფრით ვერმოეკიდა იგი არაბულისა და თურქული ენის ლექტორთა მოწვევის საქმესაც. უფრო ვიდრე თვით ივანე ჯავახიშვილი გაემგზავრა კონსტანტინოპოლს და იქ ფრიად სასარგებლოდ იმუშავა.

ეხლა საშოგადოდ გადავალ. ქალაქის დათვალიერების დროს ჩვეულებად მაქვს წიგნების დათვალიერებაც და თითქმის ყველა მეწიგნენი ვნახე. ყოველ ღღე თახსებში წიგნებს ვათვალიერებ, საგულისხმო მასალას ვეძებ. ბევრს რასმეს წავაწყდი საგულისხმოს. თანაც ახლა ისეთი დროა, რომ ბევრი წიგნი მოიპოვება ისეთი, რაც სხვა დროს საიშვიათო მოსაპოვებელია. ვეძებ უფრო აღმოსავლეთის ისტორიას, ჩვენი ქეყანის შესახებ ყოველგვარ მასალას, ხელოვნების წიგნებს, ფილოლოგიურს და სხვა რამ ხაყურადღებო მასალას, არაბულ, სპარსულ წიგნებს და აღმოსავლეთის ენათა ლექსიკონებს. სამწუხაროდ, არ ვიცი ჩვენი უნივერსიტეტებისათვის რა უფრო საჭიროა. სულ შეღამ ვეშინებოდი უნივერსიტეტის წიგნსაცავის ნახვას, რომ თავი მაინც შემეკავებინა: რა ვკაქნა, და ამის ვარაუდი დამეჭირა ეხლა. მაგრამ 22 თებერვლიდან „მოირა“-ს ძალით სულ ღელეგმეებში ვარ ჩაბმული და ვერ მოვახერხე ნახვა. ვიცი, რომ ჩვენი უნივერსიტეტის წიგნსაცავისათვის ყველაფერი გამოსადეგი იქნება, მით უფრო, ორიც რომ იყოს ერთი და იგივე თხზულება არ ნაითვლება ზედმეტად, როდესაც მაგოდენი მსმენელი ჰყავს უნივერსიტეტს. მართალია, ცოტა ძვირია ზოგი წიგნი, მაგრამ ეს ქალალდის ფულის ბრალია. თუ ვიგულისხმებთ, ჩვენი უნივერსიტეტის ნაშდვილ ნაჭირაობას და წიგნების შეძენის აუცილებლობას ეხლაკე, სანამ ომი გათავდებოდეს, მაშინ ამ ხარჯებსაც არ უნდა დავენიდოთ, მით უფრო, რომ ასე მალე ფასი ვერ დაკარგება და კიდევ დიდ ხანს დარჩება თქვენ – ხომ კარგი, თუ არა და ვეგი „ვეფხისტყაოსანი“ ძვლისო. შეიძლება ზოგი რამ შეგრადაც ფასობდეს, მაგრამ ერთი მეორეზე მითველით – მაინც იაფად გამოვიდეს. ბევრია ისეთი თხზულება, რომელიც აღარსად მოიპოვება და თუ ეხლა არ მოეპოვეთ, შერე სულ ვეღარ ვიშოვით...

გადააღეთ თვალი ამ სიას, და თუ ღირდეს ეს წიგნები ამ ფასად, უმეტესი ნაწილი გამოსადეგი იყოს, მაშინ ტელეგრამით მაცნობეთ, თქვენი დასტური ორი სიტყვით: „იყიდეთ“ ან „ძვირია“. ეს უკანასკნელი პასუხი იმისათვის მჭირდება, რომ ერთი სამუალება მაქვს ნაგულისხმევი: თუ უნივერსიტეტისათვის სასურველია ამ მასალის შეძენა, მაგრამ სიძვირის გამო ძნელი გასაბედი იქნება, მე მაინც ვიყიდი და ნაწილს ხარჯებისას მეგობრებსა და ნაცნობებში ხელის მოწერით ავინაზღაურებთ. თუ კიდევ რამე გჭირდებათ, მაცნობეთ სია. ამ წერილის მიღების შემდეგ 4-5 ღღეში ეგება ფასდედან წამოვიდეს სომხების მიკრიკი და მას გამოაგანეთ. მეგობას ეცოდინება მისი გამოსვლის ღღე ანდა ს. ახულეღიანს საგარეო საქმეთა სამინისტროში. ნ. რამიშვილს რომ უთხრათ, ეგება ფულის გამოგზავნაც მოახერხოს ამ წიგნების სასყიდლად, თუ არა და შეიძლება მერე მოეწყოს ეისმე ხელით გამოგზავნა. თუ გრიგოლ შგალობლიშვილი წამოვა აქეთკენ, შეიძლება მასაც გამოაგანეთ. იმისი წამოსვლაც მეგობას ეცოდინება. ვეღე!

ფული უნდა იყოს „რომანოვების“.

კიდევ გულითადი სალამი ყველას!

თქვენი ერთგული ვახტანგ ღამბაშიძე.

2. დიდ პატივცემულო ბაგონო ივანე!

ღამბაშიძეს გრძელ წერილში მომეთავისებია.

აქ არის ერთი ხოჯა, სასულიერო უმაღლესი სასწავლებელი აქეს გათავებული. აჭარელია და ქართულიც კარგად იცის. ჩვენსკენ უნდა წამოსვლა. თუ ცოტაძის თბილისს გადაყვანა არ ხერხდება, ეგება ეს ბატონიანათ არაბული ენის მასწავლებლად... თუ რასმეს გარდაწყვეტ ამის შესახებ, ვთხოვეთ მაცნობოთ!

თურქულის შესახებ ეგება შია აბაშიძე გამოგაგზავნეთ!

მაქედ ბეგს კი ანუხა ჩვენი წასწარმეტყველება!

თქვენი ვ. ღამბაშიძე.

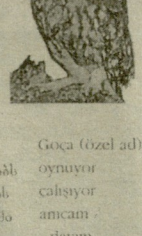

ბ
b

ბუ
ბუ

ბუ	baykuş	გოჭა	Goça (özel ad)
ბუზი	sinek	თამაშობს	oynuyor
ბზიკს	vızıldıyor	მუშაობს	çalışıyor
ხახობა	sülün	ბიძაშვილი	amcam / dayım
ბურთი	top		

ბ ბუ

ბუზი ბზიკს. ბუ სუნავს ხახას. გოჭა ბურთს თამაშობს. ეს ხახობაა. ბიძაშვილი ფურმაში მუშაობს.

Gürcüce karşılıklarını yazınız:

Bu süslüdür. ..... Goça top oynuyor. ..... Sinek vızıldıyor. ..... Amcam / dayım çiftlikte çalışıyor. .....

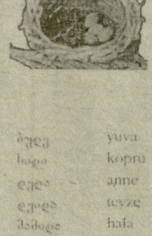

დ
d

ბუდე
ბუ - დე

ბუდე	yuva	მიდის	gidiyor
ხიდი	köprü	აქ	aşağı
დედა	anne	შვიდი	yedi (sayı)
დეიდა	teyze	დროშა	bayrak
მამიდა	hala	ხუთშაბათი	kahvaltı
და	kız kardeş	ვრცელდება	hazırlıyor

დ ბუდე

და სადა, და ბუდე. მამიდა მამის და. დედას მიდის. დედა დედის და. ბიდეში შვიდი თქვენი. ეს ჩვენი დროშაა. დედა ხუთშაბათ ამზადებს.

Gürcüce karşılıklarını yazınız:

Bu bizim bayrağımız. ..... Hala babanın kız kardeşidir. ..... Teyze gidiyor. ..... Anne kahvaltı hazırlıyor. .....

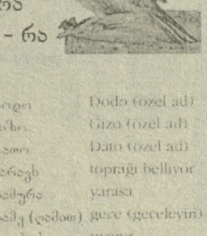

ბ
b

ბედურა
ბე - დუ - რა

ბედური	serçe	დიდი	Dodo (özel ad)
ბედავთ	(kendisi için) yuva yapıp	ქალი	Gizo (özel ad)
დათო	cıt	დათო	Dato (özel ad)
ბიძაშვილი	babaçe	ბიძაშვილს	toprağı belliyor
ბედური	sarkı söyluyor	ბედური	yarasa
ბედნიერ	üzerinden geçiyor	ბედნიერ (ბედით)	gece (geceleyin)
ბედნიერ		ბედნიერ	uyanır

ბ ბედური

ბედურად ბედვ გბედავთ. დიდი ბიძაშვილი ბედური. ბედნიერ ბიძაშვილს გადაგვის. დათო ბიძაშვილს ბიძაშვილი. ბედნიერ ბედნიერ ბედნიერ.

Gürcüce karşılıklarını yazınız:

Gizo çitin üzerinden geçiyor. ..... Yarasa gece uyanır. ..... Dato bahçeyi belliyor. ..... Serçe yuva yapıp .....

ხსოვნა

უკანასკნელ გზაზე

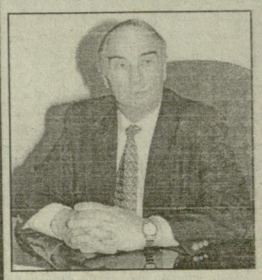

6 თებერვალს თბილისის სამოვალეთბრიობა გამოემშვიდობა საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩს თურქეთში, ბატონ ნოდარ კომახიძეს.

საქართველოს პარლამენტის ყოფილი შენობა, სადაც დასვენებული იყო ნოდარ კომახიძის ცხედარი, საქართველოს ოფიციალური ორგანოების, თურქეთში სამლვარგარეთის 20-მდე ქვეყნის საელჩოს გეორგენებით იყო შორთული. აქ გაემართა სამგლოვიარო ცერემონიალი.

სამგლოვიარო მიგნგი გახსნა სამოაურობო კომისიის თავმჯდომარემ, საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა ირაკლი შენაღარიშვილმა, რომელმაც ილაპარაკა ბატონ ნოდარ კომახიძის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით.

სამგლოვიარო ცერემონიალს დაესწრნენ საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე, პარლამენტის თავმჯდომარე ზურაბ ჟვანია, სხვა ოფიციალური პირები.

საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი თურქეთის რესპუბლიკაში ბატონი ნოდარ კომახიძე ვერის სასაფლაოზე დაკრძალეს.

მუდამ შემართული და ბოგოქარი

მოულოდნელი და თავზარდამცემი იყო შენი გარდაცვალება ჩვენო ძვირფასო ნოდარ, ჩვენო ვაჟკაცო! არ გეყოფოდა ერთგულ შემართულს, ომახიანსა და ხალისიანს ასე ნაადრევად, ასე დაუნდობლად შეგიტევდა სიკვდილი და დაგაშარცხებდა.

რთული და ბომბოქარი, დაძაბული ცხოვრებით განელე შენი წუთისოფელი. მუხლჩაუხრელი შრომა იყო შენი სიცოცხლის მუდმივი თანამგზავრი, ეკონდა წარმატებები, ღიღი სიხარულიც, იმავდროულად უცხო თვალისთვის შეუმჩნეველი სევდა და სინანულიც. ასე იყო სკოლის მერხიდან მოკიდებული კომკავშირულ, პარტიულ თუ სამეცნიერო-პოლიტიკურ, სახელმწიფო სარბიელზე.

შენი ცხოვრების მანძილზე გააკეთე იმდენი, რაც ერთი კაცისათვის დიახაც რომ საკმარისია. კიდევ შეგის გაკეთება შეგეძლო, მაგრამ არ დაგცალდა.

მეგობრებსა და ახლობლებს მარადჟამს ემახსოვრებათ შენი მოლხენაც და შეგარდმო მოწიწებული განშემორებელი იუმორიც.

ნათელში იყავ!

„ხიდის“ თანამშრომლები, მეგობრები.

ჩვენი თანამემამულენი თურქეთში

ქართველმა მკითხველმა სიხარბით გადაიკითხავს ნარკვევებს ქართველთა ისტორიის, ენის, კულტურის, ეროვნული ხასიათის, ტრადიციების, ზნე-ჩვეულებების, ეროვნული ბედ-იღბლის შესახებ. ეს ნარკვევები ეკუთვნის ცნობილ ქართველ მეცნიერს, ისტორიკოსს, ეთნოგრაფს, ფილოლოგს, ფოლკლორისტს, საზოგადო მოღვაწეს, პროფესორ ვახტანგ ბერძენიშვილს.

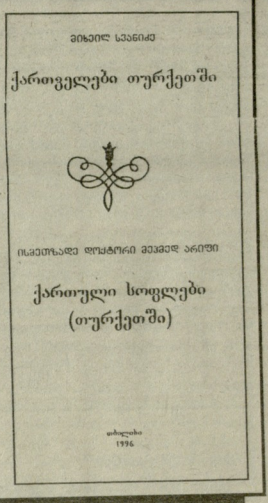

ნაშრომში საინტერესოდ არის გადმოცემული ქართველთა ეთნოგრაფიული ნიშან-თვისებები, ქართველთა ეროვნული ხასიათის ძირითადი ნიშნები, ქართველთა ტრადიციები, ზნე-ჩვეულებები, ქართველთა ეროვნული ბედ-იღბლის ამსახველი ისტორიული ფაქტები.

ავტორი ეხება ქართველთა ეროვნული ხასიათის ჩამოყალიბების ისტორიას, ქართველთა ეროვნული ხასიათის ჩამოყალიბებაზე მოქმედ ფაქტორებს, ქართველთა ეროვნული ხასიათის ძირითად ნიშნებს, ქართველთა ეროვნული ხასიათის ჩამოყალიბებაში ქართული ენის, ქართული ლიტერატურის, ქართული ფოლკლორის, ქართული ხელოვნების, ქართული ეკლესიის, ქართული ტრადიციების, ქართული ზნე-ჩვეულებების, ქართული ეროვნული ბედ-იღბლის როლს.

ღირსება

ოჯახურ კოლექტივის მრავალი ჯილდო ამშვენებს. პელსის ოლიმპიადის ვერცხლის მედალი, 1947 წელს ეროვნის ჩემპიონატიდან ჩამობრუნებული „ოქრო" (საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატებში შეგხვდებით უამრავი „ოქრო"-„ვერცხლი" და „ბრინჯაო", მეორე მსოფლიო ომში კავკასიის დაცვისთვის მიღებული „ნიშნები ვარსკვლავის" ორდენი, მედლები „მამაცობისთვის", „სამხრეთ კავკასიის დაცვისთვის", „სანქტ-პეტერბურგის ალყის ხსნის" ბრძანებულებით, ქართული კალათბურთის ბანვითარებაში შეგხვდებით დიდი წვლილით, ოთხგზის საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატებში ფიზკულტურის უმრავლესობის ოქროსა და ვერცხლის მფლობელი საქართველოს კალათბურთის ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი ნოდარ ჯორჯიკია „ღირსების ორდენით" დაჯილდოდა.

ლეგენდების ჩინით, მახარობლის გამგზავნეს. საბრძოლო ნათლობა სადეკ ბრიხლაღნიანობის მიცილე. მწარე მარეონებდ დამრჩა ეს მეგობარი. მართალია, მე მსუბუქად დავიჭერი, მაგრამ ბევრი მეგობარი დამრჩა ბრძოლის ველზე. მკრის შეხვრება მაინც ვერ შეძლებთ და ვკან დავრჩები. 1942 წლის ნოემბრიში ჩვენმა დივიზიამ მიიღო უმაღლესი მთავარსარდლის ბრძანება იერიში მიეტეკთა მეგრის გამავარებულ პუნქტზე. საბრძოლო ხელშეკრულებით ამ ხასრულებად აუცილებელი იყო მხიარე ბაქსანზე პონტონის ხიდის გამართვა. მე და ჩემო ჯგუფს ეკისრებოდა ამ ხიდის გადასვლა. ჩვენ ნაღმების ველზე ვიწყებდით ბრძოლას. ნაღმების ველზე ვიწყებდით ბრძოლას. ნაღმების ველზე ვიწყებდით ბრძოლას.

საქართველოს რესპუბლიკა
№46. ოთხშაბათი, 26 თებერვალი, 1997 წელი.

ღვაწლი

ქართული მეცნიერების პატრიარქი

26 თებერვალი აკაკი შანიძის 110 წლისთავის დღეა

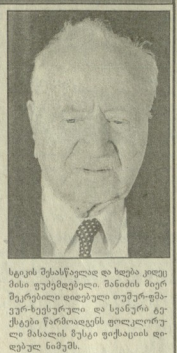

მარინეს რომ წუთისოფელია/
ადამიანის ცხორება. ცოცა ვინმე თუ გაიელის საკუკნის გზას. კიდევ უფრო ნაკლები არიან ისინი, ვინც ამ მძიმე ბილის აღწევს ისე, რომ არ დაკარგეს სიცოცხლის სანდას, მეხსიერების ენერგიას, მაქნილების პროცესების აქტიას სიმაგრეს.

ასეთი იშვიათი პიროვნება ბედმა არგუნა გამოჩენილ ქართველ მეცნიერს აკაკი შანიძეს – ენათმეცნიერს, რუსთველოლოგს, აღმოსავლეთმცოდნეს, არმენოლოგს, ალბანოლოგს...

ალი მარტო ენათმეცნიერ-ლინგვისტი კი არა, ქართული სამეცნიერო ენათმეცნიერების დამფუძნებელი, ქართული ენის ურთიერთ-გრამატიკის სრული სქემის შემქმნელი იყო. ამიტომ ასე ეგონათ დღეს. იქი მარტო მეცნიერ კი არა, არამედ ქართველი ერის სიამაყის თანაღისს სახელმწიფო ენიერების სიტყვის ერთ-ერთი დამაარსებელი იყო. ფასდაუნებელია მისი ღვაწლი «ვეფხისტყაოსნის» ტექსტის დადგენის, მისი რეკონსტრუქციის საქმეში. იქი მარტო ფილალოგისაგან კი არა, არამედ ხალხური სიბრძნის, თქმულებების პირველწყაროსან მცოდნეს აშკარად ქონდა ნათელმხილველის ნიჭი. ამიტომ ასე ზუსტად ხედავდა ის ისტორიულ მოვლენებს, ასე ზუსტად ფასობდა ადამიანებს.

ჩვენმა წინაპრებმა არა მარტო ქართველებმა შეინარჩუნეს ენა, არამედ ენის ფუნქციონირების ტრადიციაც. ეს ტრადიცია ქართველ ხალხს ისტორიის ყველაზე ძნელ პერიოდებში დაეხმარა. ამ ტრადიციის ერთ-ერთი ღირსეული მემკვიდრე აკაკი შანიძე იყო.

აკაკი შანიძე დაიბადა 1902 წელს. ის ბედნიერი იყო, რომ ბავშვობა ლამაზ ადგილას, ბორჯომში გაატარა. ბორჯომის ხეობა, მისი ბუნება, ადამიანები, ტრადიციები, ზნე-ჩვეულებანი, ფოლკლორი, ენა – ეს ყველაფერი ბავშვობაში ნათლავს ადამიანს, ეს ის საფუძველია, რომელზედაც ეროვნული ინტელექტი ყალიბდება. ეს ის ნიადაგია, საიდანაც ეროვნული ენის ნაყოფიერი ძალები ამოდიან. ეს ის ნიადაგია, საიდანაც ეროვნული ენის ნაყოფიერი ძალები ამოდიან. ეს ის ნიადაგია, საიდანაც ეროვნული ენის ნაყოფიერი ძალები ამოდიან.

ბავშვობის ეს ნიადაგი ბედნიერი ბავშვობის ნიადაგი იყო. ბავშვობის